

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.605/2025/15.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Nagy Antal, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. május 21.
Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények
Terhelt: IX. rendű
Elsőfok: Szegedi Törvényszék, 3.B.32/2024/226., ítélet, előkészítő ülés,
2024. október 21.
Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.III.595/2025/5., ítélet, tanácsülés,
2025. október 13.
Az indítvány előterjesztője: Szegedi Fellebbviteli Főügyészség
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt IX. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.595/2025/5. számú ítéletét a IX. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. A Szegedi Törvényszék a 2024. október 21-én kihirdetett 3.B.32/2024/226. számú ítéletével a IX. rendű terheltet bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetésében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, (4) bekezdés b) pont], és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 300 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év

próbaidőre felfüggesztette és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani. Megállapította, hogy a IX. rendű terhelt a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 9.000 forintban állapította meg és rendelkezett az így kiszabott 2.700.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak fogházban, míg a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] A IX. rendű terhelt és védője fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a 2025. október 13-án kihirdetett Bf.III.595/2025/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta; a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 évre enyhítette, míg a pénzbüntetés kiszabását mellőzte. Egyebekben az elsőfokú ítélet IX. rendű terheltre vonatkozó részét helyben hagyta azzal, hogy a költségvetési csalás büntetnének jogszabályi alapját pontosította, illetve a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekből a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére történő utalást mellőzte.

[3] **II. 1.** A jogerős ítélettel szemben a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség BF.245/2024/66. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, annak jogszabályi alapját a Be. 648. § b) pontja és a Be. 651. § (1) bekezdése, valamint a Be. 653. § (2) bekezdésében megjelölve, figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjára, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pont második fordulata szerinti okból.

[4] Az 1/2021. Büntető jogegységi határozat 1. pontjára utalva hangsúlyozta, hogy eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya, ekként az nem tekinthető a terhelt terhére benyújtottnak, így a Be. 652. § (3) bekezdésében rögzített 6 hónapos határidő az indítvány előterjesztésének határideje szempontjából nem releváns.

[5] Indokai szerint a másodfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. Részletezte, hogy bár az ítéltábla az elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidejét enyhítette, a pénzbüntetést pedig mellőzte, ezzel szemben a másodfokú ítélet indokolásának [8] bekezdése a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést csupán részben tekintette alaposnak. Idézve a másodfokú ítélet [14] bekezdésében írtakat nyomatékosította, hogy az ítéltábla a kiszabott szabadságvesztés és annak próbaideje, valamint a foglalkozástól eltiltás tartamát méltányosnak ítélte, kifejtve, hogy annak jelentős enyhítése már nem szolgálná kellőképpen a büntetési célokat. Ugyanakkor a IX. rendű terhelttel szemben első fokon kiszabott pénzbüntetést illetően annak törvényi feltétel hiányában való kiszabását megalapozatlannak tartotta, álláspontját részletes indokolással ellátva. A vádhatóság kiemelte, hogy a jogerős ügydöntő határozat [19] bekezdésében – a fentebb részletezettekhez képest – kifejezetten azt rögzítette, hogy kizárólag a pénzbüntetés tekintetében ítélte alaposnak a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét e körben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben azt a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helyesbítések mellett helyben hagyta.

[6] Az indokolás rendeltetésének bemutatásán keresztül a Kúria Bfv.III.868/2012/4. számú határozatában írtakra hivatkozva állította a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában körülírt eljárási szabálysértés jelen ügyben való megvalósultát, minthogy a másodfokú ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó indokolása és a rendelkező részben megjelenített döntés között olyan ellentmondás van, amelynek következtében nem állapítható meg, hogy a bíróság valójában milyen döntést hozott.

[7] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.1527/2025/3. számú átiratában a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség felülvizsgálati indítványát fenntartotta.

[9] 3. A IX. rendű terhelt meghatalmazott védője a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség felülvizsgálati indítványára, illetőleg a Legfőbb Ügyészség azt fenntartó nyilatkozatára észrevételt tett, azonos érvek mentén csatlakozva az azokban foglaltakhoz.

[10] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[11] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[12] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság az ügydöntő határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[13] A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[14] A Be. 451. § (3) bekezdése szerint a rendelkező rész tartalmazza a bíróság döntését és az azonosításhoz szükséges adatokkal együtt annak megjelölését, akire a rendelkezés vonatkozik.

[15] Ugyanezen törvényhely (5) bekezdése kimondja, hogy az indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[16] A Be. 564. § (2) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy a bűnösséget megállapító ítélet rendelkező része tartalmazza a kiszabott büntetést, illetve az alkalmazott intézkedést, valamint az egyéb jogkövetkezményeket.

[17] Ekként az indokolás rendeltetése

– egyfelől a döntés, tehát valamely rendelkezés (jogkövetkeztetés) ténybeli alapjának rögzítése (a tényállás),

– másfelől számadás a döntéshozatali tevékenységről (a tényálláson kívüli indokolás).

[18] A tényállás és a tényálláson kívüli indokolás megkülönböztetése a vizsgált feltétlen eljárási szabálysértés szempontjából alapvető jelentőségű. Az eljárási szabálysértés megállapítására ugyanis főszabályként csak az vezethet, ha a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) és a tényálláson kívüli indokolással áll egymással ellentétben (Kúria Bfv.III.868/2012/14.), és az ellentét a büntetőjogi főkérdések – a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása – tekintetében áll fenn a rendelkező rész és az indokolás között.

[19] 3. A rendelkezésre álló ügyiratok alapján megállapítható, hogy a Szegedi Törvényszék által meghozott és kihirdetett ítélet a IX. rendű terhelt esetében a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre függesztette fel és ezen túlmenően a büntetés célját pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás alkalmazásával látta megvalósultnak.

[20] Ugyancsak kétségtelen, hogy a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú döntést a IX. rendű terhelt esetében megváltoztatva határozatának rendelkező része szerint a pénzbüntetés kiszabásának mellőzése mellett a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidejét is enyhítette, mellyel szemben indokolásában csupán a pénzbüntetés tekintetében ítélte alaposnak a jogorvoslati kérelem célzott indokát, a többi büntetés vonatkozásában az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetéseket arányosnak találta, egyúttal kiemelve, hogy azok jelentős enyhítése szóba sem kerülhetett.

[21] Tényszerű tehát, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztésének tartamát az ítéletének rendelkező részében mérsékelte (azaz enyhítette), míg az indokolásában ezen rendelkezés helybenhagyását okolta meg, ezáltal a másodfokú ítélet indokolása a büntetés kiszabása, közelebbről a szabadságvesztés büntetés próbaidőre való felfüggesztésének tartama tekintetében a rendelkező résszel nem áll összhangban.

[22] Következésképpen rögzíthető, hogy a támadott ítélet indokolása a határozat rendelkező részével teljes mértékben ellentétes, hiszen a másodfokú bíróság döntéséhez vezető indokok a rendelkező részben foglalt döntéshez képest gyökeresen eltérő irányt mutatnak. Amennyiben pedig a rendelkező részben félreérthetetlenül más döntés jelenik meg, mint amit az indokolásban foglalt érvelés alátámaszt, az a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértést megvalósítva a Be. 649. § (2) bekezdésében írt felülvizsgálati ok beálltát jelenti.

[23] A kifejtett érvek mentén a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen – a Szegedi Ítéltábla Bf.III.595/2025/5. számú ítéletét a Be. 663. § (2) bekezdés második fordulata alapján – figyelemmel az említett törvényhely (4) bekezdés a) pont első fordulatra is – hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[24] A hatályon kívül helyezésre vezető ok megjelölésével együtt a Kúria a megismételt eljárásra vonatkozó kötelező utasításokat is megadja [Be. 663. § (3) bekezdés] azzal, hogy a megismételt másodfokú eljárást soron kívül [Be. 79. § (1) bekezdés c) pont] kell lefolytatni:

– Amennyiben a másodfokú határozat rendelkező része az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggesztésének tartamát érinti, úgy ennek indokait az ítéltáblának maradéktalanul meg kell adnia. Ennek körében szem előtt kell tartania a Be. 606. § (4) bekezdésében foglaltakat, amely rendelkezés szerint a másodfokú bíróság a Be. 590. § (6) bekezdése esetén az elsőfokú bíróság ítéletének a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését akkor változtathatja meg, ha a büntetés törvénysértő, eltúlzottan súlyos vagy eltúlzottan enyhe.

– Az ítéltáblának a másodfokú határozat meghozatalakor a személyi körülmények körében feltárt tényekhez igazodóan kell vizsgálnia a pénzbüntetés IX. rendű terhelttel szembeni kiszabhatóságának törvényi feltételeit. Ekként, ha a IX. rendű terhelt esetében olyan adatokat rögzít, amely szerint havi rendszeres jövedelemmel rendelkezik, esetleg azt az elsőfokú bíróság által írtnál is magasabb összegben lehet meghatározni, továbbá jelentős összegű adósságokat (magánkölcsonőket) törleszt, ráadásul a jövedelméből meg kívánja téríteni az általa elismert vagyoni hátrány összegét is, úgy ezen tényeket – a Btk. 50. § (2) bekezdése szerinti megfelelő jövedelem megállapíthatósága szempontjából – a valóságos tartalmuk szerint értékelnie kell.

[25] *A döntés elvi tartalma*

A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértés, amennyiben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggesztésének tartamát az ítélete rendelkező részében enyhíti, azonban az indokolásában e rendelkezés helybenhagyását okolja meg.

[26] — ~~IV. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően megtartott tanácsülésen — a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva I. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.~~

[27] — ~~A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.~~

[28] — ~~A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés]. (kijavítva 17. sorszámú végzéssel.)~~

Budapest, 2026. május 21.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.1.605/2025/15. számú végzése 2026. május 21. napján véglegessé vált.

Budapest, 2026. május 21.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke

Kúria
Bfv.II.1.605/2025/17.

A Kúria Budapesten, a 2026. június 15. napján megtartott tanácsülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Rafael Farkas és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben Rafael Farkas IX. rendű terhelt vonatkozásában 2026.

május 21. napján kelt Bfv.II.1.605/2025/15. számú végzését akként javítja ki, hogy a határozat IV. pontja helyesen:

IV. A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Kúria a 2026. május 21. napján kelt Bfv.II.1.605/2025/15. számú végzésével a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.595/2025/5. számú ítéletét Rafael Farkas IX. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A Kúria észlelte, hogy a fenti határozata elírást tartalmaz, annak kijavítására a Be. 453. § (1) bekezdése alapján hivatalból intézkedett és a rendelkező részben foglaltak szerint javította.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2026. június 15.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró